

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/74/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121280258
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:6121280258.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava-Ružinov, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol. s.r.o., Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava-Ružinov, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: Z.J. H., nar. XX. XX. XXXX, XXX XX Z. XXX, v konaní o zaplatenie 527,24 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 229,24 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 05.01.2020 až do zaplatenia a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty 298 eur s príslušenstvom zamieťa.

II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 22. 03. 2021 domáhal zaplatenia 527,24 eur s prísl. a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu/zmluvy č. M.; M.. V zmysle predmetnej zmluvy/zmlúv žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu/karty s telefónnym číslom/číslami uvedenými v zmluve. Žalobca pri uzavretí Dodatku/dodatkov k Zmluve/zmluvám č.M.; M. odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie/zariadenia za kúpnu cenu uvedenú v dodatku/dodatkoch k zmluve/zmluvám s dohodnutou zmluvnou pokutou. Žalobca v dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia, ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia žalovanému poskytnutá. Žalobca taktiež zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Žalobca má za to, že vyššie uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu za poskytnuté telekomunikačné služby spolu vo výške 229,24 eur porušil zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k Zmluve/zmluvám, je povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu/zmluvné pokuty spolu vo výške 298,00 eur. Zmluvnú pokutu v sume 107,71 eur si žalobca uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. M.. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 107,71 eur a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (24. 06. 2019)

do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným (21. 07. 2019). Žalovaný viazanosť nedodržel po dobu 24 mesiacov.

Zmluvnú pokutu v sume 190,29 eur si žalobca uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. XXXXXXXX. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 190,29 eur a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (24. 06. 2019) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným (21.07.2019). Žalovaný viazanosť nedodržel po dobu 24 mesiacov.

Žalobca v pokuse o pokonávku vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému z titulu neuhradených služieb, zmluvných pokút predstavuje celkom sumu 527,24 eur. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Žalobca si uplatňuje úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so Všeobecnými podmienkami, článok 11, bod 11.14 a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.. od 05. 01. 2020. Žalovaný bol na zaplatenie dlhu vyzvaný v posledných troch mesiacoch pred podaním návrhu.

3. V upomínacom konaní bol vydaný platobný rozkaz, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk, a preto bola vec postúpená tunajšiemu súdu.

4. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril. Žaloba mu bola doručená dňa oznámením o doručovaní písomnosti a úradnej tabuli súdu dňa 10. 07. 2021.

5. Súd vo veci nenariaďoval pojednávanie v súlade s ustanovením § 297 CSP, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1000 eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu od 29. 09. 2021 do 14. 10. 2021.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a to zmluvami o poskytovaní verejných služieb, dodatkami k zmluvám, prílohou č. 1 dodatkami k zmluvám, , pokusom o pokonávku, faktúrami, a zistil nasledujúci skutkový stav:

7. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 24. 06. 2019 zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorých žalobca sa zaviazal poskytovať žalovanému elektronické telekomunikačné služby prostredníctvom zvoleného programu.

8. Podľa bodu 2.5 oboch dodatkov: Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za Kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa Účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku (pokiaľ je súčasťou Dodatku takáto príloha), by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo b) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v článku 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia Služby prostredníctvom SIM karty alebo Účastník poruší svoju povinnosť nedoručiť Podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti Zmluvy a / alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (za porušenie tejto povinnosti sa v súlade s ustanoveniami článku 2 bodu 2.3 písm. a) tohto Dodatku nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 351/2011 Z. z. v platnom znení alebo z dôvodov pre odstúpenie od zmluvy stanovených iným platným právnym

predpisom), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 107,71 eur (dodatok k zmluve M. XXXXXXXXX zo dňa 24.6. 2019) a 190,29 eur (dodatok k zmluve M. zo dňa 24. 06. 2021) , pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie prvého mesiaca doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH a Kúpnu cenou t.j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú Podnik predal MT Účastníkovi. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak zmluvná pokuta dohodnutá v predchádzajúcich ustanoveniach tohto bodu vo svojej výške platnej pre prvý mesiac doby viazanosti (ktorá je uvedená na začiatku textu v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu), je nižšia, ako šesťnásobok sumy, uvedenej v článku 2 v bode 2.2 písm. b) tohto Dodatku, Podniku vznikne v prípade, že Účastník poruší svoju zmluvnú povinnosť podľa písmena a) alebo b) tohto bodu, voči Účastníkovi právo na uhradenie zmluvnej pokuty vo výške rovnajúcej sa šesť násobku sumy uvedenej v článku 2 v bode 2.2 písm. b) tohto Dodatku a Účastník je túto zmluvnú pokutu Podniku povinný zaplatiť, pričom v takom prípade sa neaplikuje suma zmluvnej pokuty stanovená v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu. V prípade, že (i) Podniku vznikne právo na zmluvnú pokutu podľa predchádzajúcej vety tohto bodu a zároveň (ii) v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu je stanovené, že výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa pravidiel uvedených v texte obsiahnutom v kolónke znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, platí, že výška zmluvnej pokuty, ako je táto stanovená v predchádzajúcej vete, sa bude znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, a to podľa rovnakých pravidiel, ako sú pravidlá stanovené pre znižovanie výšky zmluvnej pokuty uvedené v texte v kolónke tvoriacej súčasť tohto bodu. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).

9. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

10. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

11. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

12. Vychádzajúc z dôkazov predložených zo strany žalobcu súd má za dostatočne preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu platných zmlúv o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorých žalobca poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Preto súd žalobe v časti zaplataenia ceny za dodané služby vo výške 73,43 eur vyhovel, pretože žalovaný ako účastník má povinnosť zaplatiť cenu služieb.

13. Podľa ust. § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

14. Vychádzajúc z dôkazov predložených žalobcom súd mal za dostatočne preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu platnej zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Preto súd žalobe v časti zaplatenia ceny za dodané služby vo výške 229,24 eur vyhovel, pretože žalovaný ako účastník bol povinný za poskytnuté služby zaplatiť podľa § 43 ods. 12 písm. b/ zákona č. 351/2011 Z.z.

15. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. V súlade s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania. Súd priznal žalobcovi podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. tak, ako si ho žalobca uplatňoval.

19. Súd žalobu zamietol v časti zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 298,- eur.

20. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

24. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak,

zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

29. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

30. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

31. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu strán zmluvy, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu). Súd zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Na túto zmluvu je tak potrebné prednostne aplikovať spotrebiteľské právo.

32. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

33. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý v § 3 ods. 3 ustanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

34. Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a

teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednáva, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

35. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nespĺnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

36. Podľa dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb bola zmluvná pokuta za porušenie záväzku viazanosti (základ - počiatková suma, ktorá bude klesať) vo výške 107,71 eur (dodatok k zmluve M. zo dňa 24. 6. 2019) a 190,29 eur (dodatok k zmluve č. M. zo dňa 24.06.2019).

37. V tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda zmluvná pokuta je dojednaná výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov.

38. Zmluvná pokuta uvedená v zmluve vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti a z tohto hľadiska aj primeranosť zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou pokuty znamená neurčitosť dohody o zmluvnej pokute.

39. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorú súd považuje za neprimerane vysokú sankciu za nespĺnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo.

40. Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa porušenia povinnosti. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 Eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Okrem toho výška zmluvnej pokuty sa znižuje iba do dňa porušenia povinnosti v dôsledku nezaplatenia ceny za poskytnuté služby. Samotným porušením povinnosti k zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Nemožno preto vylúčiť následne uhradenie dlžného záväzku zo strany spotrebiteľa a poskytovanie služieb zo strany podniku. Táto okolnosť majúca podstatný vplyv na výšku zmluvnej pokuty zohľadnená nebola. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb.

41. Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažúce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške.

42. Súd má zato, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času porušenia povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

43. Na základe vyššie uvedeného, preto súd zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorého obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ust. § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu na zníženie neprímerane vysokej zmluvnej pokuty.

44. V obdobných právnych veciach (zmluvných pokút) už opakovane rozhodli súdy o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení a to aj regresívnej zmluvnej pokute (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/137/2010, 6Co/164/2015, 6Co/118/2015, 6Co/103/2015, 21Co/99/2015, 7Co/36/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/249/2016 zo dňa 10.5.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/469/2016 zo dňa 27.9.2017, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/199/2017 zo dňa 7.2.2018) a tunajší súd nemá dôvod sa v prejednávanej veci od nich odchýliť.

45. Súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/3/2020 zo dňa 14.05.2020, v ktorom odvolací súd uviedol: „odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmetná zmluvná pokuta bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 6Csp/59/2018 zo dňa 28.9.2018. Rovnako z titulu tejto podmienky nebolo dodávateľovi priznané plnenie a žaloba bola v tejto časti zamietnutá napr. rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 5Csp/66/2016 zo dňa 30.3.2017, rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/133/2017 zo dňa 30.8.2018 či rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. Csp/469/2017 zo dňa 22.3.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/170/2016 zo dňa 26.09.2017, sp.zn. 20Cop/12/2017 zo dňa 28.02.2017.

46. V danej veci je významné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/45/2018 zo dňa 17.05.2018, ktoré v bode 21 a 22 judikovalo neprijateľnosť zmluvnej pokuty aj pre paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu.

47. Odvolací súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove a hlavne na rozsudok sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015 a 20Co/205/2015 zo dňa 28.04.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015-62 zo dňa 26.01.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich. Odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v prípade navrhovateľa ide o opakované judikovanie ním upravenej zmluvnej podmienky upravujúcej identický právny vzťah so spotrebiteľmi ako neprijateľnej. Správanie sa právnickej osoby v obchodných a iných vzťahoch zodpovedajúce čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti je dôležité pre kvalitu verejného života.“

49. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. V časti o zaplatenie 229,24 eur súd žalobe vyhovel, v časti o zaplatenie 298,- eur žalobu zamietol. Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na výsledok konania, t.j., že pomer úspechu tak u žalobcu ako aj u žalovaného boli pomerne rovnaké, súd žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.